

Як подати позов до суду

Написав Administrator

Субота, 14 травня 2011, 18:46 - Останнє оновлення Понеділок, 30 січня 2012, 22:29

Нормативно-правовим актом, що регулює питання звернення до місцевого загального суду є Цивільний процесуальний кодекс України (надалі - ЦПКУ). Відповідно до ч. 1 ст. 3 ЦПКУ кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів.

Звернення до суду здійснюється у більшості випадків шляхом пред'явлення позову. Позов, в свою чергу, пред'являється шляхом подання позовної заяви до суду першої інстанції, де вона реєструється, оформлюється і передається судді в порядку черговості (ч. 1 ст. 118 ЦПКУ).

Звернення до суду з позовом є підставою для виникнення процесуальних відносин та породжує обов'язок суду розглянути і вирішити його по суті.

Реєстрація позовної заяви та доданих до неї документів відбувається в порядку, встановленому Інструкцією з діловодства в місцевому загальному суді, затвердженою наказом Державної судової адміністрації України від 27.06.2006р. № 68.

Позивач вправі об'єднати в позовній заяві декілька позовних вимог, які пов'язані між собою. Вимоги вважаються такими, що пов'язані між собою, якщо вони впливають із одного правовідношення та мають спільні підстави.

Разом з тим недоцільним є об'єднання позовів, які перешкоджають розгляду справи. Питання про можливість прийняття заяви, яка містить об'єднані вимоги, вирішує суддя.

Вимоги до позовної заяви встановлені ст. 119 ЦПКУ, згідно із якою позовна заява є письмовим документом. Письмова форма вважається додержаною, якщо позовна заява викладена на папері. Вимог до формату паперу не передбачено, однак традиційним є використання формату А4. Норми ЦПКУ не визначають способів і технічних засобів, за допомогою яких допускається виготовлення позовної заяви. Однак у судовій практиці склався звичай, згідно з яким позовна заява виготовляється на паперовому носії за допомогою друкарської чи комп'ютерної техніки. Не заперечується й виготовлення позовної заяви рукописним способом.

Процесуальне законодавство не передбачає обов'язкової форми (шаблону) позовної заяви. Проте закон встановлює необхідні її реквізити. Так, відповідно до ч. 2 ст. 119 ЦПКУ позовна заява повинна містити:

1) найменування суду, до якого подається заява

Найменування суду залежить від того, до якої судової системи, ланки він належить. Якщо, наприклад, треба відобразити найменування районного суду, то спочатку пишуть до якого району він відноситься, а також якого міста цей район (наприклад, Залізничний районний суд міста Львова).

Як подати позов до суду

Написав Administrator

Субота, 14 травня 2011, 18:46 - Останнє оновлення Понеділок, 30 січня 2012, 22:29

2) ім'я (найменування) позивача і відповідача, а також ім'я представника позивача, якщо позовна заява подається представником, їх місце проживання або місцезнаходження, поштовий індекс, номер засобів зв'язку, якщо такий відомий

В позовній заяві обов'язково має вказуватись повне ім'я (найменування) позивача і відповідача, а також ім'я представника позивача, якщо позовна заява подається представником, їх місце проживання або місцезнаходження, поштовий індекс, номер засобів зв'язку, якщо такий відомий. Зазначення лише ініціалів, замість імен, не відповідає вимогам закону.

Прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи вказується за даними паспорта цієї особи або іншого документа, що замінює його.

Місцем проживання фізичної особи згідно із ст. 29 Цивільного кодексу України (надалі - ЦКУ) є житловий будинок, квартира, інше приміщення, придатне для проживання в ньому (гуртожиток, готель тощо), у відповідному населеному пункті, в якому фізична особа проживає постійно, переважно або тимчасово. Щодо фізичної особи - підприємця ця норма конкретизується у ст. 1 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців», де зазначено, що місце проживання фізичної особи - це житловий будинок, квартира, інше приміщення, придатне для проживання в ньому (гуртожиток, готель тощо), у відповідному населеному пункті, в якому фізична особа проживає постійно, переважно або тимчасово, що знаходиться за певною адресою, за якою здійснюється зв'язок з фізичною особою - підприємцем.

Найменування юридичної особи включає в себе інформацію про організаційно-правову форму та назву.

Статтею 93 ЦКУ встановлено, що місцезнаходженням юридичної особи є адреса органу або особи, які відповідно до установчих документів юридичної особи чи закону виступають від її імені. Стаття 1 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» визначає, що місцезнаходження юридичної особи - це адреса органу або особи, які відповідно до установчих документів юридичної особи чи закону виступають від її імені. Місцезнаходження юридичної особи визначається засновниками в установчих документах та вказується в реквізитах реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи, яка подається реєструючому органу під час державної реєстрації (наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 20 квітня 2007 р. № 54).

Отже, найменування і місцезнаходження юридичної особи у позовній заяві повинні визначатися та вказуватися згідно з установчими документами останньої.

3) зміст позовних вимог

Зміст позовних вимог - це певна форма захисту, яку просить позивач від суду (наприклад, встановлення права власності на земельну ділянку). По суті, цей пункт є відображенням прохальної частини позовної заяви.

Як подати позов до суду

Написав Administrator

Субота, 14 травня 2011, 18:46 - Останнє оновлення Понеділок, 30 січня 2012, 22:29

4) ціну позову щодо вимог майнового характеру

Порядок визначення ціни позову передбачено ст. 80 ЦПКУ, відповідно до ч. 1 якої ціна позову визначається:

- у позовах про стягнення грошових коштів - сумою, яка стягується;
- у позовах про визнання права власності на майно або його витребування - вартістю майна;
- у позовах про стягнення аліментів - сукупністю всіх виплат, але не більше ніж за шість місяців;
- у позовах про строкові платежі і видачі - сукупністю всіх платежів або видач, але не більше ніж за три роки;
- у позовах про безстрокові або довічні платежі і видачі - сукупністю платежів або видач за три роки;
- у позовах про зменшення або збільшення платежів або видач - сумою, на яку зменшуються або збільшуються платежі чи видачі, але не більше ніж за один рік;
- у позовах про припинення платежів або видач - сукупністю платежів або видач, що залишилися, але не більше ніж за один рік;
- у позовах про розірвання договору найму (оренди) або договору найму (оренди) житла - сукупністю платежів за користування майном або житлом протягом строку, що залишається до кінця дії договору, але не більше ніж за три роки;
- у позовах про право власності на нерухоме майно, що належить фізичним особам на праві приватної власності, - дійсною вартістю нерухомого майна, а на нерухоме майно, що належить юридичним особам, - не нижче його балансової вартості;
- у позовах, які складаються з кількох самостійних вимог, - загальною сумою всіх вимог.

5) виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги

ЦПКУ не вимагає від позивача правового обґрунтування позову, тобто посилання на норму права, яка регулює спірні правовідносини. Однак, позивач у будь-якому випадку повинен зазначити те право, захисту якого він вимагає, вважаючи його порушеним, невизнаним чи оспорюваним.

б) зазначення доказів, що підтверджують кожен обставину, наявність підстав для звільнення від доказування

Відповідно до ст. 57 ЦПКУ доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких суд

Як подати позов до суду

Написав Administrator

Субота, 14 травня 2011, 18:46 - Останнє оновлення Понеділок, 30 січня 2012, 22:29

встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Ці дані встановлюються на підставі пояснень сторін, третіх осіб, їхніх представників, допитаних як свідків, показань свідків, письмових доказів, речових доказів, зокрема звуко- і відеозаписів, висновків експертів.

Підстави звільнення від доказування встановлені ст. 61 ЦПКУ, згідно із якою не потребують доказування:

- обставини, визнані сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі;
- обставини, визнані судом загальновідомими;
- обставини, встановлені судовим рішенням у цивільній, господарській або адміністративній справі, що набрало законної сили, якщо у цій справі беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

7) перелік документів, що додаються до заяви

Перелік цих документів визначається позивачем.

Відповідно до ч. 3 ст. 119 ЦПКУ позовна заява повинна бути підписана особою, яка її подає, із зазначенням дати її подання.

Необхідність даного реквізиту пояснюється тим, що розгляд анонімних позовних заяв не допускається. Зазначення ж часу подання свідчить про пред'явлення позову в межах строків позовної давності і забезпечує його своєчасний розгляд. Разом з тим, днем подання заяви до суду є не дата, вказана у позовній заяві, а день її реєстрації в канцелярії суду або день відправлення заяви на адресу суду поштою.

Частиною 5 ст. 119 ЦПКУ встановлено, що до позовної заяви додаються документи, що підтверджують сплату судового збору та оплату витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи.

Судовий збір - це грошова сума, що сплачується особою, яка звертається до суду. Розмір судового збору визначається законодавством і залежить від об'єктивних ознак позову: з яких правовідносин він виник і який предмет позову. Умови сплати судового збору однакові і рівні для всіх позивачів, а пільги по його сплаті передбачені законодавством.

Відповідно до п. 5 Перехідних положень ЦПКУ, до набрання чинності законом, який регулює порядок сплати і розміри судового збору, судовий збір при зверненні до суду сплачується у порядку і розмірах, встановлених законодавством для державного мита. При цьому порядок сплати та розміри державного мита визначені Декретом Кабінету Міністрів України «Про державне мито».

Якщо позивач звільнений від сплати судового збору, то в позовній заяві доцільно вказати

Як подати позов до суду

Написав Administrator

Субота, 14 травня 2011, 18:46 - Останнє оновлення Понеділок, 30 січня 2012, 22:29

про це з посиланням на конкретну норму закону, яка надає йому такі пільги.

До витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи відносяться витрати, пов'язані з інформуванням учасників цивільного процесу про хід і результати розгляду справи, а також витрати, пов'язані з виготовленням та видачею копій судових рішень.

Розмір та порядок оплати витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи залежно від категорії справ встановлені постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2005 р. № 1258.

Документи про сплату судового збору та витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу подаються суду в оригіналі.

Якщо позовна заява подається представником позивача, до позовної заяви додається довіреність чи інший документ, що підтверджує його повноваження (ч. 7 ст. 119 ЦПКУ).

Позовна заява, подана після забезпечення доказів або позову, повинна містити додаткові відомості про забезпечення доказів або позову, а саме: ким, щодо кого, коли і які заходи забезпечення були вжиті.

Стаття 120 ЦПКУ встановлює також обов'язок позивача додати до позовної заяви її копії та копії всіх документів, що додаються до неї, відповідно до кількості відповідачів і третіх осіб.

Копія позовної заяви може бути виготовлена шляхом копіювання оригіналу, підписаного позивачем. Замість такої копії суду може бути подано необхідну кількість позовних заяв, особисто підписаних позивачем (або його уповноважених представником). При цьому усі примірники повинні бути ідентичними між собою.

Ті документи, які надаються в копіях для відповідачів та третіх осіб, доцільно подавати суду зшитими (з'єднаними) окремо, оскільки вони у справі не залишаються.

Подання копій позовної заяви необхідно для того, щоб вручити їх відповідачам і третім особам ще до початку розгляду справи по суті. Одержавши своєчасно копію позовної заяви, відповідач зможе підготуватися до захисту проти вимог позивача, зібрати необхідні докази, представити заперечення проти позову.

При цьому правила ст. 120 ЦПКУ щодо подання копій документів не поширюються на позови, що виникають з трудових правовідносин, а також про відшкодування шкоди, завданої внаслідок злочину чи каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів дізнання, досудового слідства, прокуратури або суду.

В цих випадках законодавець встановлює пільговий режим для позивачів з метою створення їм максимального доступу до правосуддя.

Як подати позов до суду

Написав Administrator

Субота, 14 травня 2011, 18:46 - Останнє оновлення Понеділок, 30 січня 2012, 22:29

Розгляд судом позовної заяви

Після надіслання до суду позовної заяви з додатками можливі чотири варіанти реагування суду.

По-перше, суд може відмовити у відкритті провадження у справі на підставі ч. 2 ст. 122 ЦПКУ. Про відмову в прийнятті позовної заяви виноситься ухвала, яка невідкладно надсилається сторонам. До ухвали про відмову у відкритті провадження, що надсилається заявникові, додаються позовні матеріали.

По-друге, суд може повернути позовну заяву і додані до неї документи на підставі ч. 3 ст. 121 ЦПКУ.

По-третє, суд може залишити позовну заяву без руху та надати позивачу строк для усунення недоліків.

По-четверте, суд може відкрити провадження у справі, про що також виноситься ухвалу. Винесення такої ухвали свідчить про те, що всі вимоги процесуального законодавства можна вважати належно виконаними.